

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.11.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Образование и социални разходи - приоритет през 2014

Финансовият министър Петър Чобанов представи бюджета пред икономическата и бюджетната комисия в НС

Разходните приоритети на бюджета за следващата година са в областта на образованието и ученето през целия живот, както и социалните разходи за подкрепа на най-уязвимите групи от населението.

Това заяви финансовият министър Петър Чобанов при представянето на бюджета за 2014 г. на съвместното заседание на парламентарните комисии по бюджет и финанси и по икономическа политика и туризъм.

"С Бюджет 2014 се прекратява практиката да се добавят почти поравно средства за всички сектори, с него ние си поставяме определени приоритети, които ще финансираме. За да изведем икономиката по линия на устойчивия растеж, заедно със социалната защита, ще преодолеем и натрупаните регионални диспропорции", обясни Чобанов.

"Предвиждаме постепенна фискална консолидация в рамките на следващите три години без излишно напрежение, а размерът на дълга ще намалее значително в началото на 2015 г. с изплащането на емисиите глобални облигации, емитирани през 2002 г.", посочи Чобанов.

Основните макроикономически показатели в бюджета са 1,8 процента растеж и ускоряване на растежа през следващите години, дефицит от 1,8 процента или 1 472,3 млн. лв. в номинално изражение, хармонизирана инфлация за 2014 г. в размер на 1,8 процента.

Фискалните параметри предвиждат приходи в размер на 30 886,0 млн. лв. (37,9 процента от БВП, което е увеличение с 501,2 млн. лв. в сравнение с 2013 г.). Разходите са в размер на 32 358,3 млн. лв. (39,7 процента от БВП при ограничение от 40 процента от БВП, което представлява ръст от 380,1 млн. лв. спрямо 2013 г.). Запазва се нивото на минималния размер на фискалния резерв към 31 декември 2014 г. от 4,5 млрд. лева.

Програмата "Растеж и устойчиво развитие на регионите" с бюджет в размер на 500 млн. лева ще предостави възможности за развитие на проекти на конкурентен принцип и ще насърчава активното участие на местните власти, каза Чобанов. Той изтъкна още намаляването на данъка върху доходите от депозити с два процентни пункта. Това няма да наложи намаляване на разходите в бюджета, защото предвидените приходи от този данък са в размер на 66 млн. лв., което е консервативна прогноза, каза Чобанов и добави, че ако се екстраполират данните за 2013 г. би трябвало да се очакват приходи от 68 млн. лв. при данък върху лихвите от 8 процента.

Минималните осигурителни прагове нарастват средно с 2,6 процента.

Социалните партньори със забележки

Бюджетът за 2014 г. е плах, той няма да доведе до икономически растеж, заяви лидерът на КНСБ Пламен Димитров на заседанието днес на финансовата и икономическата парламентарна комисия.

Не споделяме изцяло очакванията за растеж от 1,8 процента, защото е много оптимистично да се очаква повишение на вътрешното потребление, каза Димитров. Подходната политика има нужда от сериозна ревизия, тя се ограничава само с увеличаването на минималната работна заплата, заяви той. Основен двигател на растежа ще бъде износът, а не вътрешното потребление, каза Пламен Димитров.

Според него трябва да се обърне по-голямо внимание на увеличаване на приходите от данъци и акцизи и в приходните агенции не трябва да има оптимизация и съкращения на служители, а дори да се помисли за увеличаване на доходите. Трябва да има политики, ориентирани към работещите бедни български граждани - около 600 хил. български работници и служители с доходи до 400 лв. месечно, каза още Димитров. Той призова и към криминализиране на неплащането на осигуровки.

КНСБ подкрепя замразяването на възрастта за пенсиониране, прилагането на швейцарското правило при актуализиране на пенсиите, както и призовава за отпадане на квотата за ваучери.

От сдружението на общините в България приветстваха програмата "Растеж и устойчиво развитие на регионите" с отделените за реализирането ѝ средства от 500 млн. лева.

Димитър Костов, подуправител на БНБ, изрази очаквания за по-голям акцент в частта инвестиции. В момента средата е трудно прогнозируема и тези рискове са признати в материалите по бюджета и средносрочната фискална рамка, каза подуправителят на БНБ. Той заяви, че централната банка подкрепя залагането на буфери в бюджета, които да могат да компенсират възможни отклонения. Такъв буфер е правилото за текущо финансиране на част от разходите, както и средствата от 500 млн. лв. във фонда за регионални инвестиции.

Лидия Шулева, представител на Асоциацията на индустриалния капитал в България, заяви, че в бюджета не са предвидени средства за държавна помощ за ключови чуждестранни инвеститори - нещо, което е позволено според европейското законодателство и се прави в повечето европейски страни. Не са достатъчно средствата за електронно правителство, електронно здравеопазване, каза Шулева.

От БТПП посочиха, че минималната работна заплата не е социално плащане, а атестация за положен труд и затова увеличението ѝ трябва да се измерва спрямо производителността на труда. Възражаваме и срещу увеличаването на

осигурителните прагове, това ще бъде негатив срещу усилията за ограничаване на "сивата икономика", заявиха от палатата.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Бюджет 2014 мина на първо четене в комисия почти без дебат

Йордан Цонев: реформите не са добре формулирани

На съвместно заседание между бюджетна и икономическа комисия в парламента бюджет 2014 мина на първо четене при вял дебат. Един от акцентите в изказванията беше как точно ще се разпределят 500-те млн. лв. от новия фонд за публични инвестиции "Растеж и устойчиво развитие на регионите" и дали това ще се случва по прозрачен начин.

За запушване на дупки

Орязването на средства от всички министерствата без необходимия анализ не дава увереност, че тези 500 млн. лв. от фонда няма да се разходват, за да се запушват дупки във финансирането на ведомствата. Това притеснение изрази депутатът Владислав Горанов от ГЕРБ. Според него рискът от неизпълнението на приходите догодина е поне 500 млн. лв. Общо заложеното увеличение на данъчните приходи за следващата година е почти 1.5 млрд. лв. В проектобюджета финансовото министерство е обяснило част от тях с въвеждането на механизъм за обратно начисляване на ДДС за зърнарите, който трябва да донесе на бюджета 400 млн. лв. повече според разчетите на управляващите. Фискалният контрол за високорискови стоки пък ще увеличи постъпленията с 220 млн. лв.

Признание за рискове

Председателят на бюджетната комисия Йордан Цонев заяви, че изпълнението на заложените в бюджета ръст на икономиката и оттам приходи ще е затруднено, ако се забави възстановяването на европейската икономика. Той отбеляза и че в бюджета реформите са недобре формулирани, особено административната. Според Цонев това може да се е дължало и на липса на време. Владислав Горанов пък отбеляза, че не са разписани програмите, по които ще бъдат изразходвани допълнителните 100 млн. лв. за образование.

Общините ще решават за данък автомобил

Междувременно стана ясно, че по-старите автомобили с катализатори и мощност до 74 kW, които не отговарят на европейските екологични стандарти, ще плащат между 20 и 40% по-нисък данък. Решението за размера на отстъпката ще се взема от общинския съвет. За автомобили, които отговарят на екологичните категории Евро 3 и Евро 4, отстъпката ще е половината от данъка. Двигателите Евро 5 и 6 ще ползват 60% намаление. Това приеха депутатите на второ четене в зала на измененията в Закона за местните данъци и такси.

Schuldschein заемът влиза в парламента

Външният заем от 360 млн. евро, който държавата смята да изтегли чрез схемата за финансиране schuldschein, стигна до парламента, след като Министерството на финансите съобщи, че е приключило с подготвителните действия. Следващата стъпка е ратификация от Народното събрание, която по информация на "Капитал Daily" има шанс да се подпише още в петък. Това означава, че дългът може да бъде пласиран в рамките на следващите седмици. По силата на договорите кредитор и агент по плащанията ще бъде Deutsche Bank, с която вече има споразумение за прехвърляеми заеми с падежи 2020 г., 2023 г. и 2028 г. при фиксирана лихва. Реално дългът ще бъде разбит на траншове с различен матуритет, който в случая е 7, 10 и 15 г. Досега България не е теглила подобен заем, но според експерти, включително от Световната банка, той ще даде възможност за разнообразяване на структурата на дълга.

[Вестник Преса](#)

✓ По 155 лв. на месец за млади без работа

Мисли се и за тези, които ще продължат образованието си. За тях се предлага въвеждане на кредитни карти, в които да постъпват средства за учебни материали, пътни разходи и други, а най-талантливите да получават стипендии и ваучери.

Безработните младежи до 29 г. да получават социална помощ в размер на половин минимална заплата, или 155 лв., през първите четири месеца след завършването си, ако не са намерили работа. Това предлага Икономическият и социален съвет (ИСС) в специална резолюция, която ще бъде представена днес. Това би струвало на държавата 11 056 615 лв. на месец, ако всички се възползват. Според данните на Агенцията по заетостта през септември са регистрирани 71 333 безработни до 29 г., което е с 500 повече в сравнение с август. Те са 20,1% от всички 354 563 безработни. На възраст до 24 г. са 33 662. Рекордьори са Пловдив (3151), Благоевград (1945) и Сливен (1877). Друго предложение е стажантите в предприятията да се наемат с договор, който да бъде с продължителност от 3 до 12 месеца, а заплата им да бъде не по-малка от минималната.

Мисли се и за тези, които ще продължат образованието си. За тях се предлага въвеждане на кредитни карти, в които да постъпват средства за учебни материали, пътни разходи и други, а най-талантливите да получават стипендии и ваучери. В 10 града на страната с най-висока безработица сред младите ще се разкрият филиали на Агенцията по заетостта - „младежки“ бюро за специализирано обслужване.

Тези социални дейности ще се извършат със средства от ЕС. Помощта е в размер на 100 млн. евро и се дава на страни членки, в които безработните до 24 г. са над 25%. У нас по данни на Евростат за септември 2013 г. са 28,3% при 23,5% средно за ЕС. Целта е, след като на младежите получат едно рамо от държавата, да им бъдат предложени работа, стаж, чиракуване или обучение. Икономическият и социален съвет обаче предлага възрастовата граница за участие в инициативата да се вдигне от 24 на 29 г., за да бъдат обхванати и тези, които завършват висши учебни заведения.

✓ Икономическите ползи, ако всички сме в ЕС

Българският бизнес стана изключително активен в инвестиционния процес в региона

"България, Румъния, Хърватия и Гърция са членки на ЕС. Ако и другите страни от региона влязат в общността, то Балканите ще станат доста привлекателен център за инвеститорите. Икономическите ползи са неоспорими – това е достъп до европейския свободен пазар, до еврофондовете, подпомагащи стопанското развитие на страните от региона, както и субсидирането на земеделската продукция. Единната валута от своя страна ще намали цената на кредитирането. За малките и средно големи държави на Балканите това е въпрос на оцеляване".

Диагнозата на балканските страни е обща

Всички имат проблеми с конкурентоспособността заради бюрокрацията, корупцията и образованието. Всички пострадаха от кризата и трудно се възстановяват. Страните от Балканите бяха силно засегнати от финансовите трусове заради отворените си икономики и основните си търговски партньори в Западна Европа. Проблемите в еврозоната свиха търсенето на експортна стока и това намали износа на балканските страни. Друг проблем в региона е високата безработица, с която трудно се справят. През последните години има отлив и на инвеститори. Големите чуждестранни банки, които изливаха огромни капитали в региона, насочват вече паричните си потоци там, където се очаква висок икономически растеж. Това даде възможност за главоломно нарастване на дела на сенчестото банкиране – в региона драстично расте броят на компаниите за отпускане на бързи кредити за текущо потребление с високи лихви. Единственият изход за растеж на икономиките е общ и това са реформите.

Балканите – един регион за инвеститорите

Докато балканските страни се конкурират помежду си за привличане на чужди инвестиции, стана ясно, че чуждите компании гледат на Балканите като на един регион. Освен в привличането на свеж капитал от Европа, САЩ или Азия, през последните години се забелязва нова тенденция. Все повече фирми от Балканите инвестират в съседните държави. Най-голям брутен вътрешен продукт произвеждат Гърция, Румъния и България, сочат данните на Международния валутен фонд. Това показва, че разликите в икономиките на региона са големи, както и на пазарите, бизнес средата и данъците. Въпреки това, може да се говори за единен инвестиционен пазар на Балканите. В очите на инвеститорите обаче, държавите не са еднакви. Данните показват, че през последните шест години най-много средства от чужди компании са привлекли Румъния, България и Хърватия.

Инвестициите на съседите в България

Най-много капитали у нас са дошли от Гърция – 3,5 млрд. евро за последните дванадесет години, като южната ни съседка се нарежда на второ място в класацията на инвеститорите по страни. Увеличава се интересът и на румънски компании към България.

Българските инвестиции в региона

Българският бизнес стана изключително активен в инвестиционния процес в региона. Предпочитани дестинации са Сърбия, Румъния, Македония. Над 1000 дружества с българско участие са регистрирани в Румъния, а българските инвестиции там надхвърлят 50 млн. евро. Български банки притежават дялове във финансови институции в Албания и Македония. Застрахователните ни дружества пък са навлезли на пазарите в Румъния, Сърбия и Македония. Фармацевтиката ни е инвестирала в производствени мощности в Сърбия, а българският петролен бизнес – в Румъния и Сърбия. В северната ни съседка и Албания български компании добиват индустриални материали, а в Албания работи българска фабрика за безалкохолни напитки. В Сърбия и Албания сериозно присъствие имат най-големите български строителни компании с опит в изграждането на пътища, а строителството на съдебната палата в столицата на Косово бе поверено на наша компания.

Търговията на Балканите е активна

Износът на България за региона, по точно за Румъния, Гърция, Сърбия, Македония, Хърватия, Албания, е за близо 4,2 млрд. евро. Търговският баланс на страната ни с всички съседни държави е положителен. Най-голям е външнотърговският обмен между България и Румъния. Следващият ни търговски партньор е Гърция. Много по-ниска е активността със Сърбия и Македония. Най-слаба е търговията ни с Хърватия и Албания.

За енергетиката няма регион „Балкани“

Енергийната инфраструктура се разглежда в по-широк мащаб – като Югоизточна Европа. България е един от най-големите износители на ток за региона, заедно със Сърбия и Румъния. Очаква се през 2020 г. страната ни да изнася годишно между 7 и 16 тераватчаса електроенергия и да се нареди на второ място след Унгария. Защото България прави ток от всичко – от ядрена енергетика до биомаса.